

har liggende saa mange Protester og Indsigelser og Trudsler med Sagsøggelse osv., men jeg skal desuagtet volig føre Sagen igjennem. Jeg tror, at jeg ogsaa vilde kunne føre denne Sag igjennem, selv om den hyderligere Bemhndigelse, som jeg søger om her i denne Paragraph, ikke blev mig givet. Jeg tror, at det vil kunne gjenneføres, naar man blot fastholder — hvilket jeg ogsaa anseer mig for berettiget til selv uden denne Bemhndigelse ved Lovén — at saadanne Kirkers Udgifter bestemmes igjennem et af Stiftsøvrigheden, eventuelt af Ministeriet approberet Budget. Det anseer jeg, som har Ansvaret ogsaa for disse Sagers forsværlige Bestyrelse, mig for berettiget til. Jeg har f. Ex. indført det med Hensyn til Kirkerne paa Als og Værg, at de indgive et Budget, som approberes af Ministeriet, og at man holder vedkommende Bestyrelse til at rette sig derefter. Jeg beder altsaa om, at man vil stemme for § 36, idet jeg fra min Side til tredie Behandling skal give Vellyghed til at stemme over de Endringer, man kunde ønske, hvis ikke Udvalget skulde finde Anledning dertil. Vi komme nu til § 37, og det deri bestemte lille nye Paalæg for Kirken. Jeg vil indbringe, at det er et Paalæg, men det er dog virkelig ikke heller noget meget stort Paalæg; i det er ikke noget meget stort Paalæg. Jeg skulde med Fornøielse have beregnet det af Nettoindtægten, hvis det ikke havde ført ind i saa utallige Banfælsigheder og Bryderier. Søvrigt beregnes jo næsten al Skat af Bruttoindtægten. Afgiften paa Hartkornet, Arealskatten i Byerne hviler jo ogsaa paa Bruttoindtægten. Jeg har ved denne Sags første Behandling opstillet en Mængde Beviser for, hvorledes vi handle i vore Forsædres Land ved at vedtage dette Forslag. Det er Noget, som har været anerkjendt fra alle Sider, at Kirken er en Beskatningsgjenstand, og at man kunde tage denne Beskatningsgjenstand i Beslag, naar der var Tale om Diemed, der laae den nær, f. Ex. at gjenopføre en afbrændt Kirke, at komme en Kirke i London til Hjælp o. s. fr. Jeg maa dernæst bemærke, at det paa ingen Maade er Noget, som ligger Lovgivningen fjernt, ved Siden af den almindelige Beskatning, tillige at have en speciel Beskatning, forsaavidt denne specielle Beskatning stod i nær

Forbindelse med et Formaal, som berørte den Gjenstand, der beskattedes. Der er en æret Landstingsmand, paa hvis Stemme jeg trykt kan stole, hvis alle Andre soigte mig, nemlig den ærede Landstingsmand (B. Nørgaard), som har talt saameget om den særlige Beskatning med Hensyn til Røgstør Canal. Man siger: Der er den Canal grævet igjennem Sylland; den medfører forskjellige Udgifter, og saa siger man: Sa det Almindelige skal vel bibrage Noget, men der er ogsaa Anledning for dem, hvem det særligt kommer tilgode, til at bibrage Noget, og saa paalægges man dem en saadan Skat. Der er passeret igjennem dette Thing i det Mindste til anden Behandling, en lignende Lov uden Modsigelse fra de ærede Herrer, nemlig Lovén om Gudenaens Seilbargjørelse. Man siger, at det har et særligt Diemed, og idet Staten, det Offentlige, bibrager. Sit har man tillige sagt, at man lægger en særlig Beskatning paa de særlige Egne, som staa i nærmere Væring hermed. Nu er der jo i denne Lov forskjellige Udgifter, som hensigtsmæssig og bedst udredes ved et saadant fælles Bidrag. Der er nævnlige nogle med Oversynet og det særlige Syn forbundne Udgifter. Dem har nu Udvalget villet lægge paa „det Offentlige.“ Men hvad er „det Offentlige?“ Der er saameget „Offentligt.“ Kommunen, Amtet, Staten, Kongeriget kan Alt være „det Offentlige.“ Nu mener man, maa jeg antage efter den ærede Ordførers Ytringer, rigtignok Kongerigets Finantser. Det forekommer mig imidlertid vel, at Kongerigets Finantser maae flyde Noget til, men det staaer paa ingen Maade for mig, som om det skulde være nogen Betænkelse ved, at man her, ligesom man i Sylland gjorde med Hensyn til Røgstør Canal, og nu vil gjøre med Hensyn til Gudena, paalægges dem en saadan lille Afgift, hvem det særlig kommer tilgode. Jeg tilstaaer, at naar der i Udskættets § 37 tales om: „saadanne Kirker, der have Betydning som Mindesmærker“, da antager jeg, at hvis § 36 gaar igjennem, vil man næsten komme igjennem ad den Vej; saaledes at de i § 37 omtalte Indtægter kunde anvendes kun, hvor der var Tale om Opførelsen af nye Kirker eller Udydelsen af gamle. I alle Tilfælde skulde jeg ikke have Noget imod, at den Be-